

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğun duygusal bütünlüğüne ve kişilik gelişimine zarar veren her türlü davranış ve eylemlerdir. Çocuğa duygusal olarak yokmuş gibi davranılması, ihtiyaç duyduğu sevgi ilgi ve yakınlığın gösterilmemesi, bunun aksine gelişimini bozan her türlü aşağılama, reddetme, suçlama vb. gibi söz ve davranışlara maruz kalmasıdır.

Duygusal istismarın fark edilmesi kolay olmadığından görülme oranı da kesin olarak bilinmemektedir. Sıklıkla sözlü istismar olarak gerçekleşir. Ancak şunları da içerebilir; reddetme, tehdit, utandırıcı şekilde ceza verme, fiziksel ve duygusal temastan alıkoyma. Duygusal istismar genellikle tekil bir olay değildir. Belirli bir süre boyunca devam eden bir davranış biçimidir. Ebeveyn ya da çocuğun bakımını üstlenen kişi çocuğu hiçbir sevgi, destek ve rehberlik belirtisi olmaksızın sürekli eleştirir, tehdit eder, küçümser, hor görür veya reddeder.

Duygusal İstismarın Fiziksel Belirtileri:

- 1-Konuşma ya da diğer iletişim bozuklukları
- 2-Fiziksel gelişimin yavaşlaması
- 3-Çocukta var olan astım ya da alerji gibi bazı hastalıkların şiddetlenmesi
- 4-Madde bağımlılığı

Duygusal İstismarın Davranışsal Belirtileri:

- 1-Alışkanlık bozuklukları (parmak emme, sallanma vb. gibi)
- 2-Suç işleme de dahil olmak üzere antisosyal ve yıkıcı davranışlar
- 3-Nevrotik özellikler (uyku bozuklukları, oyun oynamada tutukluluk)

3- Uygun olmayan kıyafetler.

4-Çocuk evde bakım sağlayacak kimsenin olmadığını belirtir.

5- Normal kilonun altında olma.

6- Bitler, karın şişmesi, çok zayıf görünüş, uykusuz görünme.

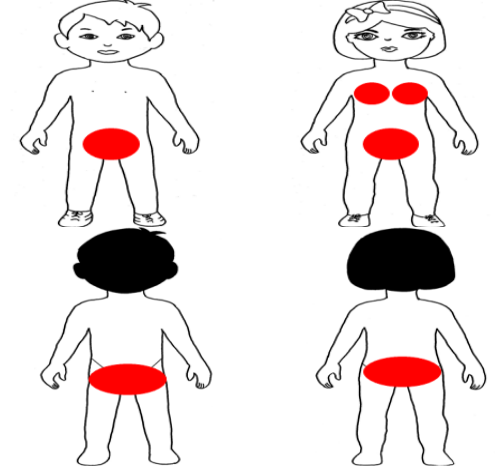
Çocuk İhmalinin Davranışsal Belirtileri:

- 1-Okulda kalma süresinin uzaması (erken gelme, geç gitme)
- 2- Kendi kendine zarar veren davranışlar.
- 3-Dilenme, yiyecek çalma.
- 4-Sürekli yorgunluk, halsizlik ya da derste uyuyakalma.
- 5-Yetişkin sorumluluklarını ve ilgilerini yüklenme.

ÇOCUKLARI İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN EBEVEYNLERE ÖNERİLER

- 1- Çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olun. Ailesiyle sağlıklı iletişim kurabilen, sevgi saygı ortamında büyüyen çocuklar hem istismara uğrama konusunda daha az risk taşırlar, hem de başlarına gelen olumsuz olaylarda ailelerinden destek isteyebilirler.
- 2- Onlara sarılarak ve olumlu sözler söyleyerek sevginizi gösterin.
- 3- Çocuğunuzun Öğretmeni, Psikolojik Danışmanı ve Okul Müdürüyle tanışın. Okulun ihmal ve istismar konusundaki eğitimlerine katılın.
- 4- "Konuşursan anlatırsan başın belaya girer" gibi tehdit içeren ifadeler ve kişilere asla inanmaması gerektiğini anlatın.
- 5- Çocuğunuza bedeninin kendisine ait olduğunu öğretin.
- 6- Çocuğunuzun sağlıklı arkadaşlıklar geliştirmesine yardımcı olun. Kalabalık içinde olmak güven verir ve zorbalara arkadaş çevresi olan çocukları daha az hedef seçerler.
- 7- Çocuklara mahrem yerlerine yani özel bölgelerine (1.Dudak 2.Göğüs 3.Bacak Arası 4. Popo) kimsenin dokunamayacağını ve göremeyeceğini öğretin.
- 8-Kötü dokunmalara karşı HAYIR demeyi ve çılgınlıkla tepki göstermeyi öğretin.
- 9- Çocuğunuza şiddetin kabul edilemez olduğunu öğretin. Çocukların % 60'ı istismara tanık olurlar. Bu çocuklar, diğerlerinin davranışlarını etkilemede ve mağdurlara yardımcı olmada hayati bir role sahiptir. Anne babalar, şiddeti hoş görmeyen değer

Özel Bölgeler

VELİ BÜLTENİ-5

“ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI”

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

ÇOCUK İHMALİ: Çocuğun sağlıklı gelişimi için yapılması gerekli olan şeylerin yapılmamasıdır. Yani çocuğa bakmakla yükümlü kişinin bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi, beslenme, barınma, giyim, tıbbi, sosyal ve duygusal gereksinimler ya da yaşam koşulları için gerekli ilgiyi göstermemesi gibi, çocuğu fiziksel ya da duygusal yönden ihmal etmesidir. Ebeveyn veya bakıcının çocuğa sahip olduğu kaynaklarla orantılı bir yaşama alanı sağlaması gerekir.

Çocuk İhmali Türleri

1-Fiziksel ihmal: Beslenme, giydirme, barınma gereksinimlerinin karşılanmaması

2-Duygusal ihmal: Sevgi, şefkat, duygusal desteğin sağlanmaması

3-Tıbbi ihmal: Çocuğun gereksinimi olan tıbbi bakımın yaptırılmaması

4-Eğitim ihmali: Okula gönderilmemesi, okul ihtiyaçlarının karşılanmaması.

ÇOCUK İSTİSMARI: Çocuğun sağlıklı gelişimi için yapılmaması gerekenlerin yapılmasıdır.

Yani çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen; bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek çocuğa karşı yapılmış tüm kötü davranışlardır. Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi, çocuk istismarında çocuğa uygulanan davranışın niteliği ve nedenleri ya da uygulayan kişi veya kişilerin niyeti değil, **yapılan eylemin çocuk üzerindeki**

olmakta ve erkek çocuklar kız çocuklara göre daha fazla istismara maruz kalmaktadırlar. Fiziksel istismar çocuk istismarının en çok görünen ve yaygın şekilde fark edilen biçimidir.

Fiziksel İstismarın Fiziksel Belirtileri:

Açıklanamayan yara bere ve darbe izleri:

1-Yüzde, dudakta, ağızda, gövdede, sırtta, kalçada, baldırda, bacaklarda morluklar.

2-Değişik seviyelerdeki iyileşme belirtilerinde el izi, ısırık izi.

3-Kemer, elektrik kablosu gibi acı vermek için kullanılan nesnelerin izleri.

4-Tatil, hafta sonu vb. gibi bir durum sonrası tekrarlayarak ortaya çıkması.

Açıklanamayan yanıklar:

1-Özellikle ayak tabanlarında, avuç içinde, sırtta veya kaba etteki sigara yanıkları.

2-Daldırma yanıkları (Eldiven ya da çorap tarzında keskin sınırlı yanıklar, çocuğun el ve ayaklarının biri tarafından kaynar suya daldırılması ile oluşurlar.

Fiziksel İstismarın Davranışsal Belirtileri:

1- Ebeveynden korkma

2-Eve gitmekten korkma

3-Cezalandırmayı hak ettiği yönündeki tutum

4-Yetişkinler ile iletişim kurmaktan sakınma

5-Kendi kendine zarar veren davranışlar

6-Aşırı derecede çekingen ya da saldırgan davranışlar

7-Fiziksel temastan rahatsız olma

cinsel organlarına dokunma, oral genital seks, ensest, tecavüz, çocuğu fuhuş ve pornografik materyallerin üretiminde kullanma sıkça görülür.

Cinsel istismar en sık 6 –10 yaşları arasında görülmektedir. İstismara uğramada kız çocukların oranı erkek çocukların oranına göre daha yüksektir. Cinsel istismar, çoğunlukla mağdurun tanıdığı kişi tarafından gerçekleştirilir. Saldırgan nadiren yabancı olur. Cinsel istismarların üçte biri diğer bir çocuk tarafından gerçekleştirilir. Cinsel istismar çocuk mağdurlar açısından belli göstergelerle karmaşık bir türdür. Genelde fiziksel belirtiler olmaz ve davranışsal göstergeler diğer bulguların ortaya çıkmasına neden olur. Sık rastlanan ve genelde uzun süreli olan bu istismar türü sıklıkla gizlenmektedir. Her sosyo-ekonomik düzeyde görülebilen cinsel istismarcıların erkek olduğu daha yaygın olarak düşünülmektedir. Ama erkekler yanında kadın istismarcıların olduğu da bilinmelidir.

Cinsel İstismarın Fiziksel Belirtileri:

1-Yürüme ve oturmada zorluk çekme.

2- Yırtılmış, lekeli veya kanlı iç çamaşırları.

3-Genital bölgede acı, şişkinlik, kızarıklık, kanama, kaşıntı.

4-İdrar yapmada acı çekmek.

5-Genital bölgenin dışında bereler, kanama ya da yırtılmalar

6-Cinsel yolla bulaşan hastalığın tespiti.

Cinsel İstismarın Davranışsal Belirtileri:

1-Uygun olmayan cinsel oyunlar veya ileri derecede cinsel bilgiye sahibi olma

2-Tanıdık bir yetişkinden kaçma ya da kaçınma